



Handel med sälprodukter

Sammanfattning

I propositionen lämnas förslag till en särskild lag med kompletterande bestämmelser till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1007/2009 om handel med sälprodukter.

Enligt lagen döms den till böter som uppsåtlig eller av grov oaktsamhet bryter mot EU-förordningen genom att saluföra sälprodukter i strid mot förordningens artikel 3. Om gärningen är att anse som ringa ska inte dömas till ansvar.

Statens jordbruksverk ska utöva tillsyn över att denna EU-förordning efterlevs. Tillsynsmyndigheten har rätt att på begäran få upplysningar, ta del av handlingar och få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen där det kan antas att produkter som är eller kan vara av säl förvaras i försäljningssyfte eller bjuds ut till försäljning, och där göra undersökningar och ta prover. Vidare får tillsynsmyndigheten meddela förelägganden och besluta att ta hand om och förstöra sälprodukter som saluförs eller som uppenbart är avsedda att saluföras i strid mot EU-förordningen.

Överträdelse av villkor för import ska omfattas av straffansvar enligt lagen (2000:1225) om straff för smuggling.

Lagen föreslås träda i kraft den 1 november 2011.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning	4
Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1007/2009	4
Propositionens huvudsakliga innehåll	5
Utskottets överväganden	6
Lagförslaget	6
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	8
Propositionen	8
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	9

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Lagförslaget

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om handel med sälprodukter. Därmed bifaller riksdagen proposition 2010/11:144.

Stockholm den 15 september 2011

På miljö- och jordbruksutskottets vägnar

Matilda Ernkrans

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Matilda Ernkrans (S), Bengt-Anders Johansson (M), Lars Hjalmered (M), Johan Löfstrand (S), Rune Wikström (M), Helén Pettersson i Umeå (S), Johan Hultberg (M), Jan-Olof Larsson (S), Anita Brodén (FP), Sara Karlsson (S), Per Åsling (C), Pyry Niemi (S), Åsa Coenraads (M), Irene Oskarsson (KD), Josef Fransson (SD), Jens Holm (V) och Kew Nordqvist (MP).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I september 2006 uppmanade Europaparlamentet kommissionen att utarbeta en förordning där import, export och försäljning av alla sälprodukter förbjuds. Kommissionen fann att skilda bestämmelser i de olika medlemsstaterna påverkar den inre marknadens funktion negativt när det gäller produkter som innehåller eller kan innehålla sälprodukter och utgör ett hinder för handeln med sådana produkter. I syfte att fastställa harmoniserade regler för saluföring av sälprodukter och att vidta åtgärder som minskar den efterfrågan som leder till att sälprodukter saluförs och som utgör drivkraften bakom den kommersiella säljakten antog Europaparlamentet och rådet förordning (EG) nr 1007/2009 av den 16 september 2009 om handel med sälprodukter (EUT L 286, 31.10.2009, s. 36, Celex 32009R1007).

Kompletterande bestämmelser till denna EU-förordning finns i kommissionens förordning (EU) nr 737/2010 av den 10 augusti 2010 om genomförandebestämmelser för Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1007/2009 om handel med sälprodukter (EUT L 216, 17.8.2010, s. 1, Celex 32010R0737).

Inom Jordbruksdepartementet (nuvarande Landsbygdsdepartementet) har det utarbetats en promemoria, Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om handel med sälprodukter (Ds 2010:38).

Lagrådet har yttrat sig över lagförslaget och har föreslagit vissa justeringar. Regeringen har i propositionen följt Lagrådets förslag med en viss språklig justering.

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1007/2009

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1007/2009 av den 16 september 2009 om handel med sälprodukter syftar enligt artikel 1 till att fastställa harmoniserade regler för saluföring av sälprodukter. Av ingressen framgår att det på grund av medborgarnas och konsumenternas oro över dödandet och avhudandet av sälar är nödvändigt att åtgärder vidtas som minskar den efterfrågan som leder till att sälprodukter saluförs och därmed utgör drivkraften bakom den kommersiella säljakten.

I artikel 3.1 föreskrivs att det ska vara tillåtet att saluföra sälprodukter på gemenskapsmarknaden endast om sälprodukterna härrör från den traditionella jakt som inuitsamhällena och andra ursprungsbefolkningar bedriver och som bidrar till deras självhushållning. För importerade produkter ska dessa villkor vara tillämpliga vid importtillfället eller importstället. I artikel 3.2 finns undantag från huvudregeln, bl.a. ska import av sälprodukter

vara tillåten om den är av tillfällig art och uteslutande består av varor för resenärers eller deras familjers personliga bruk eller om produkterna är baserade på biprodukter från jakt som regleras i nationell lagstiftning och vars enda syfte är en hållbar förvaltning av marina resurser.

Enligt artikel 4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1007/2009 får medlemsstaterna inte förhindra att sälprodukter som uppfyller villkoren i förordningen saluförs.

Medlemsstaterna är enligt artikel 6 skyldiga att införa effektiva, proportionella och avskräckande sanktioner i samband med överträdelse av förordningen och i övrigt vidta de åtgärder som krävs för att dessa bestämmelser ska tillämpas.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen lämnas förslag till en särskild lag med kompletterande bestämmelser till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1007/2009 om handel med sälprodukter.

Enligt lagen döms den till böter som uppsåtliga eller av grov oaktsamhet bryter mot EU-förordningen genom att saluföra sälprodukter i strid mot förordningens artikel 3. Om gärningen är att anse som ringa ska inte dömas till ansvar.

Statens jordbruksverk ska utöva tillsyn över att denna EU-förordning efterlevs. Tillsynsmyndigheten har rätt att på begäran få upplysningar, ta del av handlingar och få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen där det kan antas att produkter som är eller kan vara av säl förvaras i försäljningssyfte eller bjuds ut till försäljning, och där göra undersökningar och ta prover. Vidare får tillsynsmyndigheten meddela förelägganden och besluta att ta hand om och förstöra sälprodukter som saluförs eller som uppenbart är avsedda att saluföras i strid mot EU-förordningen.

Överträdelse av villkor för import ska omfattas av straffansvar enligt lagen (2000:1225) om straff för smuggling.

Lagen föreslås träda i kraft den 1 november 2011.

Utskottets överväganden

Lagförslaget

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om handel med sälprodukter.

Propositionen

Allmänna överväganden

Regeringen föreslår att de bestämmelser som ska komplettera Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1007/2009 ska tas in i en särskild lag.

Intyg

Enligt regeringens bedömning ska länsstyrelserna i de län där skydds jakt på säl bedrivs ha uppgiften att utfärda de intyg som ska åtfölja sälprodukter när de saluförs på unionsmarknaden. Statens jordbruksverk bör ha uppgiften att utöva kontroll över utfärdade intyg.

Tillsynsfrågor

Regeringen föreslår att tillsynen över efterlevnaden av att sälprodukter inte saluförs i strid mot Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1007/2009 ska utövas av Statens jordbruksverk.

Vidare föreslås att tillsynsmyndigheten i den utsträckning som behövs för tillsynen ska ha rätt att

- på begäran få upplysningar och ta del av handlingar
- få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen där det kan antas att produkter som är eller kan vara av säl förvaras i försäljningssyfte eller bjuds ut till försäljning och där göra de undersökningar som behövs och ta prover
- meddela de förelägganden som behövs för att förordningen och lagen ska följas.

Tillsynsmyndigheten ska vidare ha rätt att ta hand om en sälprodukt som saluförs eller som uppenbart är avsedd att saluföras i strid mot Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1007/2009. Tillsynsmyndigheten får besluta om att på ägarens bekostnad förstöra en omhändertagen sälprodukt.

Den som är föremål för tillsyn ska ge den hjälp som behövs för att tillsynen ska kunna genomföras.

Polismyndigheten ska enligt regeringens förslag lämna tillsynsmyndigheten den hjälp som behövs vid tillsyn enligt lagen. Hjälp av polismyndigheten får begäras endast när det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att tillsynen inte kommer att kunna utföras utan att polisens särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas eller det annars finns synnerliga skäl för begäran.

Sanktioner

Enligt regeringens bedömning bör överträdelse av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1007/2009 sanktioneras med straff.

I propositionen föreslår regeringen att den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet saluför sälprodukter i strid mot artikel 3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1007/2009 ska dömas till böter. Om gärningen är att anse som ringa, ska inte dömas till ansvar. Straffbestämmelserna ska endast tillämpas om samma gärning inte är belagd med straff i jaktlagen (1987:259) eller lagen (2000:1225) om straff för smuggling.

Import av sälprodukter i strid mot Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1007/2009 bör enligt regeringens bedömning omfattas av straffansvar enligt lagen (2000:1225) om straff för smuggling.

Regeringen föreslår att om det inte är uppenbart oskäligt ska följande egendom förklarats förverkad:

- en sälprodukt som varit föremål för brott enligt denna lag eller produktens värde
- utbyte av brott enligt denna lag.

Tillsynsmyndighetens beslut om föreläggande enligt den nya lagen ska kunna överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Detsamma gäller tillsynsmyndighetens beslut att ta hand om och beslut om att förstöra en sälprodukt. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ansluter sig till regeringens överväganden och tillstyrker regeringens förslag till en särskild lag med kompletterande bestämmelser till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1007/2009 om handel med sälprodukter.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2010/11:144 Handel med sälprodukter:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om handel med sälprodukter.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om handel med sälprodukter

Härigenom föreskrivs följande.

Inledande bestämmelser

1 § Denna lag kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1007/2009 av den 16 september 2009 om handel med sälprodukter¹.

De ord och uttryck som används i denna lag har samma betydelse som i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1007/2009.

Tillsyn

2 § Tillsyn över efterlevnaden av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1007/2009 utövas av Statens jordbruksverk (tillsynsmyndigheten).

3 § Tillsynsmyndigheten har i den utsträckning som behövs för tillsynen rätt att

1. på begäran få upplysningar och ta del av handlingar, och

2. få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen där det kan antas att produkter som är eller kan vara av säl förvaras i försäljningssyfte eller bjuds ut till försäljning och där göra undersökningar och ta prover.

Rätten till tillträde gäller inte bostäder.

4 § Den som är föremål för tillsyn ska ge den hjälp som behövs för att tillsynen ska kunna genomföras.

5 § Tillsynsmyndigheten får meddela de förelägganden som behövs för att Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1007/2009 och den här lagen ska följas.

6 § Tillsynsmyndigheten får besluta om att ta hand om en sälprodukt som saluförs eller som uppenbart är avsedd att saluföras i strid mot Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1007/2009. Tillsynsmyndighetens beslut gäller omedelbart, om inte myndigheten bestämmer något annat.

Tillsynsmyndigheten får besluta om att på ägarens bekostnad förstöra en sälprodukt som tagits om hand med stöd av första stycket. Tillsynsmyndigheten får bestämma att ett sådant beslut ska gälla omedelbart.

Hjälp av polismyndighet

7 § Polismyndigheten ska lämna tillsynsmyndigheten den hjälp som behövs vid tillsynen.

¹ EUT L 286, 31.10.2009, s. 36 (Celex 32009R1007).

Hjälp enligt första stycket får begäras endast om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att polisens särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller
2. det annars finns synnerliga skäl.

Straff

8 § Till böter döms den som med uppsåt eller av grov oaktsamhet bryter mot Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1007/2009 genom att saluföra sälprodukter i strid mot artikel 3 i förordningen.

Om gärningen är att anse som ringa ska inte dömas till ansvar.

Till ansvar enligt denna lag döms inte om gärningen är belagd med straff i jaktlagen (1987:259) eller lagen (2000:1225) om straff för smuggling.

9 § Bestämmelser om straff för import av sälprodukter i strid mot Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1007/2009 finns i lagen (2000:1225) om straff för smuggling.

Förverkande

10 § Om det inte är uppenbart oskäligt ska följande egendom förklaras förverkad:

1. en sälprodukt som varit föremål för brott enligt denna lag eller produktens värde, och
2. utbyte av brott enligt denna lag.

Överklagande

11 § Tillsynsmyndighetens beslut enligt 5 och 6 §§ får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 1 november 2011.